

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет залізничного транспорту
Економічний факультет
Кафедра: Економіка та управління виробничим і комерційним бізнесом

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ

Код та назва спеціальності: 072 Фінанси, банківська справа, страхування
та фондовий ринок

**Назва освітньої програми: Управління фінансами, банківська справа та
страхування**

Рівень освіти: перший (бакалаврський)

Форма здобуття освіти: денна заочна

Семестр: 4

Кількість кредитів ЄКТС: 4

Форма підсумкового контролю: залік екзамен

Розробники програми: Обруч Г. В., д.е.н., професор кафедри економіки та
управління виробничим і комерційним бізнесом

Харків, 2025 рік

ОПИС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

Обов'язкова / Вибіркова

Курс: 2 / Семестр: 4

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧІВ

ПІБ викладача: Обруч Ганна Володимирівна

Контактна інформація: 095-802-06-76

email: obruch_gv@kart.edu.ua;

a_obruch@ukr.net

Час консультацій: вівторок 15.00-16.00

Форми зв'язку: Zoom:

<https://us04web.zoom.us/j/7431830120?pwd=zU7OByKhMPfUxvaSw4Gsiy8VnnZcJF.1>

Ідентифікатор конференції: 743 183 0120

Код доступу: 1

Moodle: <https://do.kart.edu.ua/user/profile.php>

МЕТА І ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Мета освітньої компоненти: сформувати у здобувачів вищої освіти знання та практичні навички застосування методів економічного аналізу для оцінки діяльності підприємства, виявлення резервів підвищення ефективності, обґрунтування управлінських рішень та комплексної оцінки фінансово-економічного стану суб'єктів господарювання.

Завдання освітньої компоненти:

в результаті вивчення ОК здобувач вищої освіти повинен:

- засвоїти теоретичні основи та методика економічного аналізу;
- оволодіти методами факторного аналізу та виявлення господарських резервів;
- навчитися організовувати інформаційне забезпечення економічного аналізу;
- здійснювати аналіз виробництва та реалізації продукції (робіт, послуг);
- оцінювати ефективність використання виробничих ресурсів підприємства;
- проводити аналіз собівартості продукції та витрат діяльності;
- досліджувати фінансові результати та фінансовий стан підприємства;

- застосовувати маржинальний аналіз для обґрунтування управлінських рішень;
- формувати комплексну оцінку ефективності діяльності підприємства;
- розвивати навички критичного мислення та аналітичного підходу до оцінки економічних процесів у господарській практиці.

КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК10 Здатність працювати у команді.

ЗК15. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Фахові компетентності:

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система, страхування та фондовий ринок).

СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати навчання:

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т. ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи, страхування та фондового ринку.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т. ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фондові ринки, банківська система та страхування).

ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

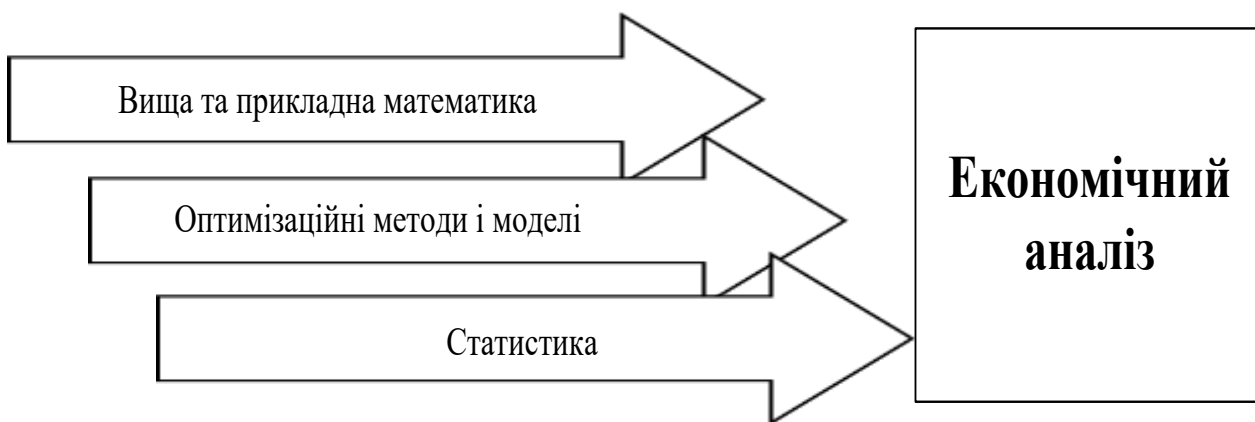
ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

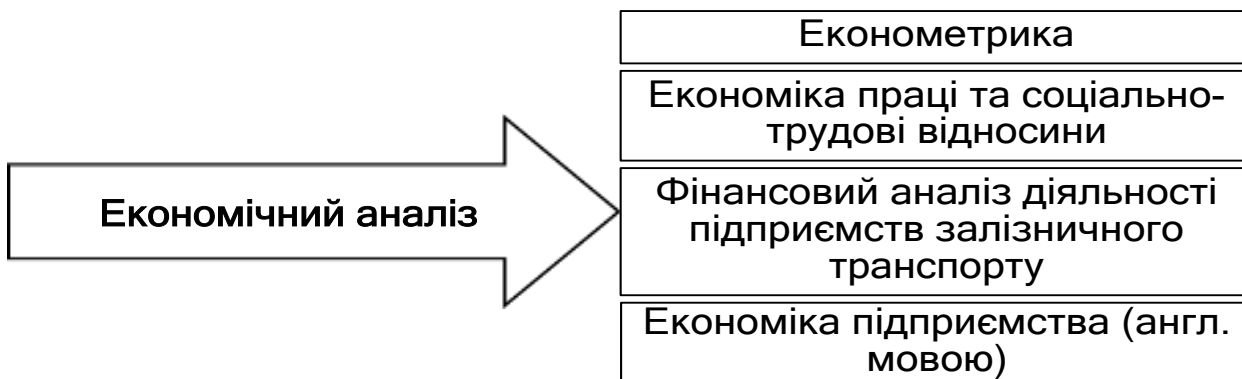
ПЕРЕДУМОВИ (ПРЕРЕКВІЗИТИ)

Перелік дисциплін чи курсів, необхідних для засвоєння:

ПІСЛЯУМОВИ (ПОСТРЕКВІЗИТИ)

Дисципліни, для яких знання з цієї дисципліни є базовими:

ВІДПОВІДНІСТЬ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ ГЛОБАЛЬНИМ ЦІЛЯМ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ДО 2030 РОКУ

Освітня компонента сприяє досягненню таких Цілей сталого розвитку, визначених резолюцією ООН №70/1 та Указом Президента України №722/2019, як:

4) забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх;

8) сприяння поступальному, всеохоплюючому та сталому економічному зростанню, повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для всіх;

9) створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохоплюючій і сталій індустріалізації та інноваціям;

12) забезпечення переходу до раціональних моделей споживання і виробництва.

Опис реалізації:

Освітня компонента «Економічний аналіз» спрямована на формування у здобувачів умінь застосовувати методи аналізу для оцінки виробничих, фінансових та соціально-економічних результатів діяльності підприємств. Це безпосередньо корелює з глобальними Цілями сталого розвитку ООН до 2030 року, зокрема:

- Ціль 4. Якісна освіта – дисципліна забезпечує здобуття сучасних знань і навичок економічного аналізу, що формують компетентного фахівця, здатного до критичного мислення та професійної діяльності;

- Ціль 8. Гідна праця та економічне зростання – навчання орієнтоване на підготовку фахівців з аналітичними знаннями та вміннями, які можуть сприяти підвищенню ефективності підприємств, розвитку ринку праці та економічному зростанню;

- Ціль 9. Індустріалізація, інновації та інфраструктура – дисципліна формує розуміння економічних механізмів, що забезпечують розвиток інноваційних підприємств та інфраструктури;

- Ціль 12. Відповідальне споживання і виробництво – курс закладає основи знань про раціональне використання ресурсів, оптимізацію витрат та екологічну відповідальність бізнесу.

ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Модуль 1. Теоретико-методологічні основи економічного аналізу

Тема 1. Теоретичні основи економічного аналізу.

Сутність, мета та завдання економічного аналізу. Види економічного аналізу. Принципи економічного аналізу. Роль аналізу в управлінні виробництвом, підвищенні його ефективності та забезпеченні інклюзивного розвитку.

Тема 2. Методика та методи економічного аналізу.

Методика комплексного аналізу діяльності підприємства. Класифікація прийомів та методів економічного аналізу. Застосування традиційних прийомів в економічному аналізі. Застосування традиційних і сучасних прийомів аналізу для оцінки стійкості бізнесу. Умови зіставлення показників. Балансовий, графічний методи. Основні розділи комплексного економічного аналізу.

Тема 3. Методика факторного аналізу.

Сутність та види факторного аналізу. Етапи факторного аналізу. Класифікація факторів. Типи факторних моделей та способи моделювання. Методи факторного аналізу, засновані на способі елімінування. Приклади застосування методів факторного аналізу.

Тема 4. Організаційне та інформаційне забезпечення економічного аналізу.

Основні вимоги до організації аналітичної роботи на підприємстві. Організаційні етапи аналітичної роботи на підприємстві. Організаційні форми та виконавці аналізу господарської діяльності підприємства. Інформаційне забезпечення аналізу. Підготовка та аналітична обробка вихідних даних в аналізі. Документальне оформлення результатів аналізу, у т. ч. відповідно до міжнародних стандартів.

Тема 5. Методика виявлення та підрахунку господарських резервів.

Сутність, джерела та класифікація господарських резервів. Принципи пошуку та розрахунку господарських резервів. Методика розрахунку та обґрунтування величини господарських резервів. Резерви підвищення ефективності з урахуванням інклюзивності та соціальної відповідальності бізнесу.

Тема 6. Аналіз виробництва та реалізації продукції (робіт, послуг).

Завдання, об'єкти, інформаційні джерела та етапи аналізу. Аналіз обсягу, асортименту та структури продукції. Аналіз якості продукції. Аналіз ритмічності виробництва. Аналіз обсягу реалізації продукції. Аналіз факторів та резервів росту обсягу виробництва та реалізації продукції, зокрема з урахуванням принципів відповідального споживання.

Модуль 2. Прикладні аспекти економічного аналізу підприємств

Тема 7. Аналіз використання виробничих ресурсів підприємства.

Мета, завдання, інформаційні джерела та методика аналізу. Аналіз показників складу, структури та стану основних фондів. Аналіз забезпеченості підприємства устаткуванням, виробничими площами та іншими основними фондами. Аналіз ефективності використання основних фондів. Аналіз забезпеченості підприємства трудовими ресурсами, зокрема в умовах міграції та демографічних викликів. Аналіз робочого часу. Аналіз продуктивності праці. Аналіз ефективності використання матеріальних ресурсів. Аналіз резервів зниження матеріаломісткості продукції та підвищення ефективності виробництва. Аналіз резервів збільшення випуску продукції.

Тема 8. Аналіз собівартості продукції (робіт, послуг) та витрат діяльності підприємства.

Завдання, об'єкти, інформаційні джерела аналізу. Класифікація витрат. Етапи аналізу. Аналіз витрат діяльності та операційних витрат. Факторний аналіз собівартості товарного випуску. Аналіз витрат на 1 гривню товарної продукції. Аналіз прямих та непрямих витрат підприємства. Аналіз резервів зниження собівартості та витрат діяльності. Резерви зниження витрат через впровадження інновацій та енергоефективних технологій.

Тема 9. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства.

Завдання, інформаційні джерела, об'єкти аналізу. Етапи аналізу. Зовнішній фінансовий аналіз фінансових результатів. Методика проведення внутрішньогосподарського аналізу фінансових результатів. Факторний аналіз валового прибутку. Факторний аналіз прибутку від випуску товарної продукції та маржинального доходу. Аналіз резервів зростання прибутку від операційної та звичайної діяльності підприємства. Резерви зростання прибутку через інтеграцію у європейський ринок.

Тема 10. Аналіз фінансового стану підприємства.

Особливості формування та структури фінансової звітності. Методика аналізу фінансового стану підприємства. Загальна оцінка структури та динаміки

вартості майна підприємства та джерел його утворення. Аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості. Аналіз платоспроможності та ліквідності. Аналіз фінансової стійкості, моделі фінансування активів та типу фінансової стійкості. Методи відтворення кризового фінансового стану.

Тема 11. Особливості обґрунтування управлінських рішень на основі маржинального аналізу.

Взаємозв'язок обсягів виробництва, виторгу, собівартості та прибутку. Сутність маржинального доходу. Аналіз критичних співвідношень: обсягу виробництва, виторгу, запасу фінансової міцності. Аналіз впливу зміни ціни, собівартості, обсягу та структури виробництва на маржинальний дохід та прибуток від випуску та реалізації. Аналітичне обґрунтування рішень щодо ціни нового виробу, вибору варіанту технології виробництва тощо.

Тема 12. Комплексна оцінка ефективності діяльності підприємства.

Система показників оцінки ефективності роботи підприємства. Методика аналізу показників рентабельності та обіговості активів. Взаємозв'язок розділів економічного аналізу та комплексна оцінка діяльності підприємства. Методика комплексної оцінки діяльності підприємства. Пошук резервів підвищення інтенсифікації виробництва та ефективності діяльності підприємства.

ТЕМАТИКА СЕМІНАРСЬКИХ/ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

1. Абсолютні, відносні та середні величини.
2. Застосування традиційних прийомів економічного аналізу в оцінці діяльності підприємства.
3. Типи факторних моделей і особливості їх застосування. Застосування методів детермінованого факторного аналізу.
4. Підготовка та аналітична обробка вихідних даних в аналізі. Оформлення результатів аналізу. Євроінтеграційні стандарти та інклюзивність у економічному аналізі.
5. Методика розрахунку та обґрунтування величини господарських резервів.
6. Оцінка структури та динаміки виробництва та реалізації продукції. Аналіз резервів росту виробництва та реалізації продукції.
7. Аналіз забезпеченості підприємства трудовими ресурсами і ефективності їх використання. Аналіз робочого часу. Аналіз використання фонду заробітної плати.
8. Аналіз структури, руху та ефективності використання основних фондів.
9. Аналіз використання матеріальних ресурсів. Аналіз резервів зниження витрат та собівартості.

10. Аналіз формування та використання прибутку, оцінка причин зміни рівня рентабельності.

11. Оцінка платоспроможності та фінансової стійкості підприємства. Аналіз фінансової стійкості підприємства в умовах воєнних ризиків

12. Особливості застосування маржинального аналізу при обґрунтуванні управлінських рішень на підприємстві.

13. Дослідження особливостей проведення комплексної оцінки діяльності підприємства.

ТЕМАТИКА ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Не передбачено навчальним планом.

САМОСТІЙНА РОБОТА

Види завдань:

Опрацювання теоретичного матеріалу.

Виконання індивідуального завдання.

Підготовка до підсумкового контролю.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН (ДЕННА / ЗАОЧНА ФОРМА)

№	Тема	Лекції, год	Практичні, год	Лабораторні, год	Самостійна робота, год	Всього, год
1	Теоретичні основи економічного аналізу	2/-	2/-	-	5/5	9/5
2	Методика та методи економічного аналізу	2/1	2/1	-	5/10	9/12
3	Методика факторного аналізу	4/1	4/1	-	5/10	13/12
4	Організаційне та інформаційне забезпечення економічного аналізу	2/-	2/-	-	5/5	9/5
5	Методика виявлення та підрахунку господарських резервів	2/1	2/1	-	5/5	9/7
6	Аналіз виробництва та реалізації продукції (робіт, послуг)	2/1	2/1	-	5/10	9/12
7	Аналіз використання виробничих ресурсів підприємства	4/1	4/1	-	5/10	13/12
8	Аналіз собівартості продукції (робіт, послуг) та витрат діяльності підприємства	2/1	2/1	-	5/10	9/12
9	Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства	4/1	4/1	-	5/10	13/12

10	Аналіз фінансового стану підприємства	2/1	2/1	-	5/10	9/12
11	Особливості обґрунтування управлінських рішень на основі маржинального аналізу	2/1	2/1	-	5/5	9/7
12	Комплексна оцінка ефективності діяльності підприємства	2/1	2/1	-	5/10	9/12
	Всього	30/10	30/10	-	60/100	120/120

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Вид: індивідуальне розрахункове завдання.

Тема: дослідження особливостей проведення комплексної оцінки діяльності підприємства.

Вимоги: Оформлення індивідуального розрахункового завдання здійснюється відповідно до чинних вимог нормконтролю в університеті. Робота включає: порівняльний та факторний аналіз основних показників, що характеризують виробничо-фінансову діяльність підприємства; аналіз виробництва продукції; аналіз собівартості продукції; аналіз фінансових результатів, критичного виторгу та запасу фінансової міцності; аналіз фінансового стану підприємства.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Словесні: лекції, практичні заняття, пояснення, бесіди, дискусії.

Наочні: ілюстрація (слайди, малюнки), демонстрація (фільми, пізнавальні відео).

Практичні: практичні роботи та індивідуальні завдання.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль: до 60 балів

Модульний контроль: до 40 балів

Підсумковий контроль (залік/іспит): до 100 балів

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль на лекційних/практичних заняттях (максимум 40 балів):

- якщо студент відвідує заняття, бере активну участь у дискусіях, самостійно розв'язує завдання – отримує 36-40 балів.

- при частковій участі, відповіді не завжди аргументовані – 20-35 балів;
- якщо присутній на обмеженій кількості занять, відповідає рідко – 10-19 балів;

- за відсутність активності та пропуски – 0-9 бали.

Виконання індивідуального розрахункового завдання (максимум 20 балів):

- ідеальне виконання (завдання повністю виконане, наявні всі розрахунки та напрацювання аргументовані): 15-20 балів;

- виконано майже повністю (окремі незначні недоліки у оформленні чи обґрунтуваннях): 10-14 балів;

- фрагментарне чи несвоєчасне виконання (відсутні частини роботи або виявлено значні помилки): 0-9 балів.

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач вищої освіти за модуль, становить **100** (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів модульний контроль). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає оцінку за семестр.

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки і індивідуального навчального плану (при успішній здачі іспиту/заліку) здобувача вищої освіти, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (відмінно, добре, задовільно (незадовільно) для іспитів, курсових робіт/проектів або зараховано/незараховано для заліків) та шкали ECTS (A, B, C, D, E, F).

Визначення назви за національною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS Оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік або екзамен (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ПОЛІТИКА КУРСУ

Визначення плагіату та його наслідків:

Академічний плагіат» – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

Види академічного плагіату:

- дослівне запозичення текстових фрагментів без оформлення їх як цитат з посиланням на джерело (в окремих випадках некоректним вважають навіть використання одного слова без посилання на джерело, якщо це слово використовують в унікальному значенні, наданому цим джерелом);

- використання інформації (факти, ідеї, формули, числові значення тощо) з джерела без посилання на це джерело;

- перефразування тексту джерела у формі, що є близькою до оригінального тексту, або наведення узагальнення ідей, інтерпретацій чи висновків з певного джерела без посилання на це джерело;

- подання як власних робіт (дисертацій, монографій, навчальних посібників, статей, тез, звітів, контрольних, розрахункових, курсових, дипломних та магістерських робіт, есе, рефератів тощо), виконаних на замовлення іншими особами, у тому числі робіт, стосовно яких справжні автори надали згоду на таке використання.

Правила цитування: «Цитата» – порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого (оприлюдненого на офіційному веб-сайті) твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерело цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілішими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

Щоб правильно оформити цитату, необхідно дотримуватися таких правил:

- вказувати перевірене джерело. Цитати мають містити відомості про автора та назву його роботи, звідки взята цитата;
- не порушувати зміст цитати;
- відокремлювати цитату від основного тексту;
- використовувати скорочені цитати;
- вказувати сторінки.

Етика використання AI-інструментів: здобувачі можуть використовувати інструменти AI – для пояснення складних тем простими словами, перевірки граматики та стилю, самоперевірка знань (тести, запитання); недопустиме використання AI для списування.

Процедура оскарження оцінок: в Українському державному університеті залізничного транспорту діє Положення про організацію освітнього процесу, яким закріплено право здобувачів на оскарження результатів контрольних заходів. Тому якщо здобувачі незадоволені оцінкою, або є сумніви щодо об'єктивності викладачів вони можуть звернутися до завідувача кафедри із

заявою-апеляцією. Створена апеляційна комісія перевіряє результати підсумкового контролю знань.

Правила поведінки на заняттях: заходить на онлайн-заняття вчасно, бажано за кілька хвилин до початку; використовуй своє справжнє ім'я та прізвище, вказувати номер групи; дотримуватися ввічливого та поважного спілкування; під час пар; вимикати мікрофон та вмикати його лише під час діалогу з викладачем; камеру, за можливості, тримати увімкненою; не перебивати інших учасників, користуватися за потреби функцією «піднятої руку»; використовувати чат лише для навчальних повідомлень; не поширювати сторонні посилання, зображення чи повідомлення; не ображати, не принижувати та не ігнорувати інших учасників.

ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Перелік питань підготовки для іспиту:

1. Застосування прийому елімінування. Метод ланцюгових підстав.
2. Методика аналізу фінансових результатів діяльності підприємства.
3. Застосування економіко – математичних методів в економічному аналізі.
4. Аналіз ефективності використання матеріальних ресурсів.
5. Використання відносних показників в аналізі фінансової стійкості.
6. Традиційні прийоми в економічному аналізі. Використання відносних та середніх величин.
7. Інформаційне забезпечення економічного аналізу. Класифікація інформаційних джерел.
8. Методика аналізу виробництва та реалізації продукції (робіт, послуг).
9. Методика проведення фінансового аналізу.
10. Аналіз витрат на 1 грн. товарної продукції.
11. Факторний аналіз собівартості товарного випуску.
12. Методика аналізу фінансового стану підприємства.
13. Типи факторних моделей.
14. Аналіз резервів зниження собівартості продукції, робіт, послуг.
15. Прийоми моделювання.
16. Аналіз загального обсягу витрат на виробництво продукції.
17. Аналіз обсягу реалізації продукції.
18. Аналіз собівартості окремих виробів.
19. Склад та особливості фінансового та управлінського (техніко-економічного) аналізу.
20. Аналіз ліквідності підприємства.
21. Організаційні форми та виконавці аналізу господарської діяльності підприємства.
22. Методика аналізу собівартості продукції (робіт, послуг).

23. Аналіз непрямих витрат.
24. Основні правила організації аналізу господарської діяльності підприємства.
25. Зміст, мета та завдання економічного аналізу.
26. Аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості.
27. Інтегральний метод факторного аналізу.
28. Аналіз забезпечення підприємства трудовими ресурсами. Засоби щодо раціонального їх використання.
29. Послідовність проведення комплексного аналізу виробничо – фінансової діяльності підприємства.
30. Аналіз структури продукції. Оцінка впливу структурних зрушень на фінансові результати діяльності підприємства.
31. Методи абсолютних різниць.
32. Аналіз платоспроможності підприємства.
33. Методика проведення комплексного аналізу господарської діяльності підприємства.
34. Аналіз моделей фінансування активів фірми та їх взаємозв'язку з типами фінансової стійкості .
35. Логарифмічний метод факторного аналізу.
36. Методика аналізу основних засобів підприємства
37. Аналіз якості продукції.
38. Аналіз прямих витрат на виробництво та реалізацію продукції, послуг.
39. Факторний аналіз: сутність, види, методи.
40. Аналіз структури та динаміки майна підприємства та джерел його утворення.
41. Аналіз прибутку від випуску та реалізації продукції (робіт, послуг). Аналіз рентабельності продукції (робіт, послуг).
42. Факторний аналіз ефективності використання трудових ресурсів підприємства.
43. Аналіз фінансової стійкості підприємства: методика, використання абсолютних показників.
44. Аналіз обсягу, асортименту та структури продукції.
45. Прийом порівняння. Види порівнянь.
46. Аналіз балансу товарної продукції. Фактори, що впливають на обсяг виробництва та реалізації продукції.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література:

1. Дикань В. Л., Компанієць В. В., Назаренко І. Л. Техніко-економічний аналіз діяльності підприємств залізничного транспорту: підручник. Харків: УкрДАЗТ, 2013. 547 с.

2. Зубенко В. О., Токмакова І. В., Корінь М. В. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Економічний аналіз» у 2-х частинах. Харків: УкрДУЗТ, 2015. Ч. 1. 29 с.

3. Зубенко В. О., Токмакова І. В., Корінь М. В. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Економічний аналіз» у 2-х частинах. Харків: УкрДУЗТ, 2015. Ч. 2. 20 с.

4. Компанієць В. В., Полякова О. М. Методичні вказівки до контрольної роботи з дисципліни «Економічний аналіз». Харків: УкрДУЗТ, 2019. 45 с.

5. Дикань В. Л., Обруч Г. В., Корінь М. В. Конспект лекцій з дисципліни «Економічний аналіз»: ч. 1. Харків: УкрДУЗТ, 2025. 72 с.

6. Обруч Г. В. Удосконалення системи управління якістю продукції вітчизняних вагобудівних підприємств. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»*. 2016. Вип. 9. С. 113-117.

7. Обруч Г. В. Комплексна оцінка конкурентоспроможності вагобудівних підприємств України. *Причорноморські економічні студії*. 2017. Вип. 13-2. С. 116-123.

8. Tokmakova I., Panchenko N., Kozlova A., Obruch H., Zaiets H. Assessment of strategic development potential of the production units enterprises of railway transport. *SHS Web of Conferences*. 2019. Vol. 67. URL: https://www.shs-conferences.org/articles/shsconf/abs/2019/08/shsconf_NTI-UkrSURT2019_02009/shsconf_NTI-UkrSURT2019_02009.html.

9. Обруч Г. В. Дослідження процесів забезпечення збалансованого розвитку підприємств залізничного транспорту. *Адаптивне управління: теорія і практика. Серія «Економіка»*. 2019. Вип. 6 (12). URL: <https://amtp.org.ua/index.php/journal2/article/view/184>.

10. Обруч Г. В., Ульяновченко А. В. Оцінювання ефективності впровадження цифрових інновацій на підприємствах залізничного транспорту. *Причорноморські економічні студії*. 2022. Вип. 77. С. 52-57.

11. Обруч Г. В., Сотніков Д. В., Костенко В. В. Оцінка ефективності логістичного менеджменту підприємств-ритейлерів. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2024. № 87. С. 207-221.

Додаткова література:

12. Дикань В. Л., Токмакова І. В., Овчиннікова В. О., Корінь М. В., Толстова А. В. Економічна діагностика: підручник. Харків: УкрДУЗТ, 2022. 285 с.

13. Єршова Н. Ю. Економічний аналіз : навч. посіб. Харків, 2023. 190 с.

14. Паршин Ю. І., Паршина О. А. Основи економічного аналізу: навч. посіб. Дніпро: «ФОП Дробязко С.І.», 2020. 180 с.

15. Основи економічного аналізу : навч.-метод. посіб. / В. М. Микитюк, Т. М. Паламарчук, О. П. Русак; за ред. В. М. Микитюка. Житомир: Рута, 2018. 440 с.

16. Єгорова О. В., Дорогань-Писаренко Л. О. , Тютюнник Ю. М. Економічний аналіз: навч. посіб. Полтава : РВВД ПДАА, 2018. 290 с.
17. Економічний аналіз: навчальний посібник / В.М. Серединська, О.М. Загородна, Р.В. Федорович. Тернопіль: Видавництво Астон, 2010. 624 с.
18. Черниш С. С. Економічний аналіз: навч. посіб., 3-є вид. К.: ЦУЛ, 2010. 256 с.
19. Волкова Н.А. Організація та методика економічного аналізу: навч. посіб. / Н.А. Волкова, Н.Е. Подвальна. Одеса, ОДЕУ, ротапринт, 2013. 267 с.
20. Економічний аналіз: навч. посіб. / Н.А. Волкова, Р.М. Волчек, О.М. Гайдаєнко та ін.; за ред. Волкової Н.А. Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2015. 310 с.
21. Економічний аналіз : навчальний посібник для здобувачів вищої освіти/ Н. Ю. Рекова, Є. О. Підгора, В. В.Ровенська, О. В. Латишева, Т. П. Гітіс, І. Ю. Єрфорт, І. І. Смирнова, С. В. Касьянюк. Краматорськ : ДДМА, 2021. 200 с.
22. Студентська навчальна звітність. Текстова частина (пояснювальна записка). Загальні вимоги до побудови, викладення та оформлення: методичний посібник з додержання вимог нормоконтролю у студентській навчальній звітності /Козар Л.М. [та ін.]; за заг. ред. Л.М. Козара. Х.: УкрДУЗТ, 2018. 54 с.
23. <http://lib.kart.edu.ua/>
24. <http://metod.kart.edu.ua/>
25. www.nbu.gov.ua
26. <http://pidruchniki.com/>
27. <https://zakon.rada.gov.ua/>
28. <https://bank.gov.ua/ua/statistic>
29. <http://www.ukrstat.gov.ua>

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Перелік обладнання.

Офлайн: мультимедійний проєктор на базі проєктора ACER PGD5112, комп'ютер IntelPentium II, монітор Samsung 550 B (клавіатура і миша), комутатори MikroTik DC10- 28-V, AC Line 100-240VAC.

Онлайн: ноутбук LENOVO IdeaPad 5 з вмонтованою камерою та мікрофоном.

Посилання на онлайн-курс: <https://do.kart.edu.ua/course/view.php?id=16729>
<https://do.kart.edu.ua/course/view.php?id=15456>

ВІДОМОСТІ ПРО РОЗРОБНИКІВ

ПІБ викладача: Обруч Ганна Володимирівна

Контактна інформація: 095-802-06-76

email: obrych_gv@kart.edu.ua;

a_obruch@ukr.net

ВНЕСЕННЯ ЗМІН (ДАТА, СУТЬ, ПІДПИС)

Протокол засідання кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом № 1 від 27 серпня 2025 р.